

GAZETA LUBELSKA

NIEZALEŻNE PISMO DEMOKRATYCZNE

Lublin, sobota 5 maja 1945 r.

№ 79

Sesja Krajowej Rady Narodowej

WARSZAWA. Pierwszy dzień posiedzenia Krajowej Rady Narodowej w Warszawie. Sesję otworzył Prezydent Krajowej Rady Narodowej ob. Bierut.

w dniu 3-go maja 1945 r. w celu przeprowadzenia analogii między warunkami w których powstała, a obecnym okresem, w którym kontynuuje swe prace Krajowa Rada Narodowa. Powiedział między innymi:

- 12) Poseł Zenon Kliszko,
- 13) Poseł Kazimierz Sidor,
- 14) Poseł Stefan Żółkiewski,
- 15) Poseł Jan Stefan Hanneman,
- 16) Poseł Jan Jancyk,
- 17) generał bryg. Strażcki.

Przemówienie Prezydenta Bieruta

„Tak, jak twórcą konstytucji 3-go Maja chodziło o ochronę interesów ogółu ludności polskiej przed samowolą magnatów, tak i dziś kierunek naszych zadań jest ten sam.

Chodzi o to, aby uchronić Polskę przed zakusami reakcji sanacyjnej i obszarnej.

Mimo że upłynęło 5 pokoleń, jesteśmy świadkami starcia tych samych sprzecznych interesów.

Inne tu stosunki polityczne, ale jej sens jest ten sam.

Wówczas magnaci w żaden sposób nie chcieli dopuścić do uchwalenia konstytucji.

Dziś ogólnym interesem narodowym przeciwstawia się reakcyjna grupa emigrantów i wsteczników.

Zmieniły się jedynie postulat walki.

Twórcą Konstytucji chodziło o polepszenie doli chłopów. Nie mieli oni jeszcze odwagi żądania jego równoprawienia.

My, nie tylko żądamy równoprawienia dla chłopów, ale dajemy im przodujące miejsce.

Między nami, a naszymi czcigodnymi poprzednikami leży bariera pokres.

Ale my zarówno jak oni jesteśmy szermierzami postępu i rozwoju społecznego.

To też z największą czcią dla naszych poprzedników chylimy czoła przed nimi i wołamy: „Niech żyje konstytucja 3-go Maja i spadkobiercy jej postępowych prądów — demokracja Polska!”

Zbieramy się w Warszawie, w mieście świętszym i droższym dla nas od wszystkich miast świata.

Zbieramy się w mieście, gdzie niedługo przed tym jeszcze szalał terror niemieckiego najeźdźcy.

Zbieramy się w chwili, gdy pod głosami bohaterkiej Czerwonej Armii padł i kapitulował Berlin.

Niekiedy kat wylonął ducha, a jego szajka szuka w panicznym strachu schronienia i ucieczki.

Na ulicach Berlina powiewają sztandary Związku Radzieckiego i nasze.

W dniu dzisiejszym święcimy całkowite wyzwolenie ziem polskich, i możemy stwierdzić z całą pewnością, że wygraliśmy wojnę.

Składamy hołd bohaterom o wolność, co męczeństwem swym w obozach utorowali nam drogę do wolności.

Składamy hołd tym, co w 1939 r. pierwsi stawili czoła nawale wroga, tym, co bohaterko walczyli w walkach partyzanckich aż do 1944 roku, niezależnie od wstecznictwa niektórych wodzirejów.

Składamy hołd żołnierzom Armii Czerwonej i innych armii, dzięki którym wygraliśmy wojnę

Składamy wyrazy serdecznego uszcucia dla wszystkich narodów sprzymierzonych, a szczególnie narodom Republik Radzieckich i bohaterkiej i niezwyciężonej Armii Czerwonej, która wyzwoliła Polskę z jarzma hitleryzmu, wielkiemu Wodzowi Armii Czerwonej Marszałkowi Stalinowi, który tak poważnie przyczynił się do naszego zwycięstwa i do zacieśnienia związku między Polską a Związkiem Radzieckim.

Radzie zostanie przedłożona do zatwierdzenia umowa zawarta między Polską a Zw. Radzieckim.

Umowa ta utrwała i umacnia więź, jaką nawiązała wspólna krew przelana w walce przeciwko hitleryzmowi.

Mam zaszczyt przywitać przedstawicieli państw sprzymierzonych. Witam pana ambasadora Związku Radzieckiego Wiktora Lebediewa, posła Republiki Czechosłowackiej p. Józefa Hejrata, przedstawiciela Francji ministra pełnomocnego p. Rogera Garreau.

Następnie prez. Bierut złożył hołd pamięci prezydenta Franklina Delano Roosevelta mówiąc, że to jest największa strata, jaką poniosły narody sprzymierzone. Naród polski czcić będzie zawsze pamięć tego niezmordowanego bojownika sprawy o wolność.

Prez. Bierut zaproponował uczczenie jego pamięci minutą ciszy.

Mową swoją zakończył Prezydent Bierut okrzykiem: „Niech żyje całkowicie oswobodzona, wolna, niepodległa, demokratyczna Polska!”

Depesze powitalne

Następnie zostały doreczone depesze: Przewodniczącego Rady Komisarzy Ludowych ZSRR Mikołaja Kalina do Prezydenta Bieruta, marszałka ZSRR Józefa Stalina do premiera Rządu Tymczasowego Osóbki-Morawskiego i zastępcy komisarza spraw zagranicznych A. Wyszyńskiego do premiera i ministra spraw zagranicznych Osóbki-Morawskiego.

Odnaczenia

Następnie odczytano listę działaczy, którzy zostali odznaczeni za swoją działalność społeczno-polityczną i wojskową krzyżem Grunwaldu II-jej klasy:

- 1) Generał dywizji Aleksander Zawadzki,
- 2) poseł Józef Maślanka,
- 3) Ignacy Sowiński poseł KRN,
- 4) Jakób Berman poseł KRN
- 5) Hilary Mine poseł KRN,
- 6) Stanisław Radkiewicz,
- 7) Grzegorz Parczyński,
- 8) Franciszek Książarczyk,
- 9) Stefan Wierbłowski,
- 10) Włodzimierz Zawadzki,
- 11) Płk. Roman Zambrowski

Następnie wiele osób zostało odznaczonych Krzyżem Grunwaldu III-jej klasy, Polonia Restituta IV-jej klasy (między innymi Helena Boguszewska, Jerzy Kornacki, Jerzy Borejsza). V-jej klasy Krzyż Walecznych otrzymało 138 osób, Złoty Krzyż Zasługi 33 osoby, Srebrny Krzyż Zasługi 483 osoby. Bronzowy Krzyż Zasługi 127 osób.

Sprawozdanie min. Mince

Następnie nastąpiło krótkie sprawozdanie informacyjne ministra przemysłu ob. Mince, który powiedział:

„Kadry przemysłowe ruszyły zgodnie z poleceniem już w drugim dniu po zajęciu ziem zachodnich na te tereny. Zadanie im powierzone zostało przez nie wykonane. Zmobilizowano z tysiące fabryk ogółem.

Udało się powstrzymać rabunek na warunkach pracy, pozostawiając nastawie świat pracy do problemu pracy.

Przygotowano bazy dla przemysłu na Śląsku, w Prusach i na Pomorzu.

Pierwszym krokiem naszej grupy operacyjnej na Pomorzu było na zamku w Malborku szukanie śladów polskości i znalezienie w podziemiach tego zamku sztandaru polskiego z 1745 r., który teraz wręczamy Prezydentowi KRN ob. Bierutowi.

Sztandar ten to symbol połączenia się wszystkich sił nad odbudowę państwa Polskiego, wspólnej walki przemysłu i wojska.

Prezydent Bierut przyjmuje z rąk ob. Wilkońskiego sztandar historyczny polski znaleziony na zamku w Malborku.

Exposé premiera ob. Osóbki-Morawskiego

Drugi punkt porządku dziennego: Exposé premiera Rządu Tym. i ministra spraw zagranicznych ob. Osóbki-Morawskiego. Premier Osóbki-Morawski złożył przede wszystkim hołd Armii Czerwonej i Żołnierzowi Polskiemu. Podkreślił poważny wkład w dzieło wolności Żołnierza Polskiego.

Powiedział: „Za święte ruiny stolicy naszej zanieśliśmy pomstę naszą do Berlina. Bliskie są nam również wysiłki naszego żołnierza, bijącego się daleko za wolność innych narodów.

Kraj nasz znosił najcięższą okupację.

Na Polskiej Ziemi złowrogo dymili piec Majdańka, Oświęcimia, Treblinka, Bełżca.

Kraj jest ogromnie spustoszony. Warunki pracy są niesłychanie ciężkie.

Demokracja ujęła ster rządu w niezwykle trudnych warunkach.

Tylko wysiłek mas ludowych, twórczy wysiłek całego narodu może przynieść rezultaty.

Oskarżam tych, którzy w sobkostwie swoim sabotują pracę, dlatego, że sami nie stoją na czele rządu.

Cenimy każdego fachowego pracownika,

Przyjęcie delegacji górników

Następnie wchodzi na salę delegacja górników w strojach charakterystycznych przynosząc dary. Przewodniczący jej w przemówieniu swoim stwierdził, że obecnie prace ich sięgają normy. Górnicy polscy wykonują swe zadanie i będą wykonywać je nadal. Dzisiaj przynieśli, jako podarunek pierwszy wagon węgla i przekazują go Prezydentowi KRN, jako pierwszy dar górnictwa polskiego. Okrzykiem: Niech żyje oblicze najjaśniejszej Rzeczypospolitej w osobach jej Rządu i jej Prezydenta i niech żyją polscy górnicy, zakończył swe przemówienie.

Następnie zostały wręczone dary, a to: posążek górnika w charakterystycznym stroju górnika wyrzeźbiony z bryły węgla, obelisk, również wyrzeźbiony z węgla, ob. Osóbki-Morawskiemu młot górnicy, również z bryły węgla a ministrowi przemysłu Mincowi węzeł do przewożenia węgla, jako symbol.

Powołanie prezydium i przyjęcie nowych posłów

Pierwszy punkt porządku dziennego: Przyjęcie posłów i powołanie prezydium w osobach obywateli Juszkiewicza, Michałskiego i Obrzącki.

Następnie odczytano listę kandydatów na posłów. Na pierwszym miejscu odczytano nazwisko Zofii Nałkowskiej i Jerzego Borejszy, którzy zostali przyjęci przez akklamację, następnie zgłosiło swoich kandydatów Stronnictwo Ludowe, PPR, Centralna Komisja Związków Zawodowców ZWM, Wojewódzka Rada Narodowa w Poznaniu, Stronnictwo Demokratyczne, Wojewódzka Rada Narodowa w Białymstoku, Łódzka Rada Narodowa, PPS, Związek Spółdzielczy, Zw. Zawodowy kolejarzy, TUR, wszystkie kandydatury zostały przyjęte przez akklamację.

który chce oddać swą pracę dla dobra Ojczyzny.

Historycznie możemy okres naszej pracy podzielić na dwie części: 1) to rok 1944-ty — walka o zdrową myśl polityczną i narastanie wpływów KRN i PKWN. Nie szczędziliśmy wysiłków, by jednolity narodowy urzeczywistnić.

Uważaliśmy, że nie czas na rywalizację partyjną, a należy skupić wszystkie siły dla dobra kraju.

Odpowiedziano nam szczerą i szczerą do naszych żołnierzy.

W tej chwili jednak wszystko przemawia za tym, że zjednoczą się z nami szeregi wahających się członków Stronnictwa Ludowego.

Rząd nie odnosił się nigdy wrogo do szeregowych Armii Krajowej, którzy zadeklarowali swoje przystąpienie do armii.

Potępia jednak równocześnie zbrodniczą działalność NSZ, które strzelały do naszych żołnierzy i mordowały resztki pozostałych po pogromie Żydów.

Takie objawy zwyrodnienia i bandytyzmu będą przez nas tępiące a całą surowością.

[Ciąg dalszy na str. 8-11]

Zmiany w Rządzie Rzeczypospolitej Polskiej

Na wczorajszym posiedzeniu plenarnym KRN po przeprowadzeniu przewodniczącego komitetu ekonomicznego Rady Ministrów i ministra Przemysłu ob. Minca, zabral głos Prezydent KRN ob. Bierut, oświadczając, co następuje:

„Chcę podać do wiadomości Krajowej Radzie Narodowej, że w dniu 2 maja 1945 r. uwzględniłem wnioski ob. Osóbki Morawskiego o zwolnienie go ze stanowiska Ministra Spraw Zagranicznych, ob. Zygmunta Zalewskiego o zwolnienie go ze stanowiska Ministra Sprawiedliwości i ob. Wincentego Rzymowskiego Ministra Kultury i Sztuki.

Na wniosek prezesa Rady Ministrów mianuję Ministrem Spraw Zagranicznych Wincentego Rzymowskiego, Ministrem Sprawiedliwości Henryka Świątkowskiego i Ministrem Kultury i Sztuki ob. Edwarda Zalewskiego.

Gen. Rola-Zymierski marszałkiem

WARSZAWA. — Na wczorajszym posiedzeniu Krajowej Rady Narodowej został mianowany marszałkiem gen. broni Michał Rola-Zymierski, głównodowodzący wojsk polskich.

Jak Związek Radziecki powitał pakt z Polską

MOSKWA, 3. V. Pakt, zawarty przez Związek Radziecki i Polskę z entuzjazmem został przyjęty przez narody Związku Radzieckiego. Świadczą o tym rezolucje, powzięte na masowych zebraniach w licznych fabrykach i innych warsztatach pracy, uchwały instytucji naukowych oraz wypowiedzi różnych wybitnych osobistości, ogłoszone w prasie.

Wojska radzieckie na całym froncie łamią opór niemiecki

Radzieckie Biuro Informacyjne donosi, że w dniu 4 maja wojska II-go Frontu Białoruskiego sforsowały szalew Dnieprow i kontynuując ofensywę na północ od Szczecina zajęły silny punkt oporu niemieckiego miasto Wolin i następujące miejscowości: Luskow, Kartanin, Jernbów, Kodrau, Belfberg, Gross i Klein Moksofs Faltemia.

Na północ od Wittenbergi w toku walk zajęto miasta: Sternberg, Luka, Parchin, Grabou i punkty oporu nieprzyjaciela Dabeln, Dämen, Gretenbów, Radum, Spornita, Liwensdorf, Zitrsof, Lantzen. 3 maja wojska tego frontu wzięły do niewoli ponad 22 tysiące żołnierzy i oficerów niemieckich, a na lotniskach zdobyły 240 samolotów nieprzyjacielskich.

Wojska I Frontu Białoruskiego działające w rejonie na pd. od Brandenburgii w toku walk zajęły miasta: Balzig, Wüsenberg, Nimmeg, Coswig oraz punkty obronne nieprzyjaciela: Gettin, Krama, Goftrou, Greten, Goetze i Reetz. W dniu 3 maja na tym odcinku wzięto do niewoli 23.700 jeńców, a na lotniskach zdobyto 57 samolotów nieprzyjacielskich.

Według nadeszłych danych w czasie walk o Berlin wzięto do niewoli gen.-porucznika policji Geruma, gen.-majora policji Heiburga, generała SS Moncke, który stał na czele straży przybocznej kanclerza Rzeszy, gene-

ralów służby sanitarny Bannopere i Breckenfelda oraz dowódcę 18 dyw. wojsk zmotoryzowanych gen.-majora Raucha.

Wojska IV frontu Ukraińskiego na terenie Karpat zajęły miasto Witkówo i następujące miejscowości: Pustajów, Mosznów, Buschberg, Domaszwice, Ostrowica, Górna - Biczewa, Wielkie Karłowice, Biłha. W dniu 1 maja na tym odcinku frontu do niewoli wzięto ponad 1000 niemieckich żołnierzy i oficerów.

Wojska 2 frontu Ukraińskiego kontynuując walki na wschód od Brna zdobyły miejscowości: Łuzna, Pordechów, Jasna, Widowice, Łaszowice, Łunkowice, Kwasicie, Tesznowice, Wyrzany, Złobica, Krzemowice.

Na innych odcinkach frontu sytuacja bez zmian.

Ogółem w dniu 3 maja na wszystkich odcinkach frontu zdobyto lub zniszczono 50 czołgów.

Przybycie posła czechosłowackiego do Warszawy

WARSZAWA. Dnia 3 maja przybył do Warszawy poseł pełnomocny i nadzwyczajny republiki Czechosłowackiej przy Rządzie Tymczasowym Rzeczypospolitej Polskiej pan Józef Hejret.

Na lotnisku witali go czechosłowackiego wiceminister spraw zagranicznych obywatel Berman oraz poseł pełnomocny i nadzwyczajny Rzeczypospolitej Polskiej w Czechosłowacji obywatel Stefan Werblowski, jak

również przedstawiciele korpusu dyplomatycznego w Warszawie w osobach pierwszego sekretarza ambasady Związku Radzieckiego w Warszawie, pana Kudriawcewa, Ministra pełnomocnego i delegata Francji pana Roger Garreau i sekretarza przedstawicielstwa francuskiego pana Delour.

Wraz z posłem czechosłowackim przybył do Warszawy ambasador Rzeczypospolitej w Moskwie, obywatel Zygmunt Modzelewski.

Ostrzeżenie Japonii

NEW YORK. Prezydent Truman w swojej mowie, wygłoszonej w związku z kapitulacją wojsk niemieckich w północnych Włoszech i części Aus-

trali — przestrzegł Japonię, by na przykładzie z Niemcami zdała sobie sprawę z sytuacji, póki jest jeszcze czas.

Wojska sojusznicze zajęły Hamburg

LONDYN. Prawie całe Niemcy północne znajdują się w rękach wojsk sojuszniczych i Czerwonej Armii. Hamburg poddał się. Dowódca Hamburga von Wolz wprowadził wojska siódmej armii brytyjskiej do miasta. Brytyjczycy wydali rozkaz do żołnierzy niemieckich, aby nie opuszczali koszar. Dla ludności cywilnej została wyznaczona godzina policyjna.

Inne oddziały wojsk brytyjskich osiągnęły kanał Kiloński i według niesprawdzonych wiadomości przekroczyły go. Wojska sojusznicze posuwają się szybko w kierunku granicy duńskiej. Kilonia i Flensburg zostały ogłoszone wolnymi miastami. Na odcinku od Wismaru do Wittenbergi nastąpiło spotkanie armii sojuszniczej z wojskami Czerwonej Armii. Na południu wojska sojusznicze znajdują się 10 km od Insbrucka i 40 km od Salzburga. Grabierze szarżą się w Salzburgu tak, że władze wojskowe wydały rozkaz oświetlenia miasta w nocy.

W północno-zachodnich Niemczech oddziały kanadyjskie weszły do Oldenburga. Kanadyjskie i Polskie wojska w tym rejonie napotykają na opór w okolicy Emden, ale gdziekolwiek wzduż frontu wojsk marszałka Montgomery jest bardzo mało walk.

Z ostatniej chwili

Kapitulacja wojsk niemieckich w Holandii, Danii i w Niemczech północno-zachodnich

Główna kwatera marszałka Montgomery doniosła o godz. 20-ej, że wszystkie siły niemieckie, walczące w półn. zachodnich Niemczech, Holandii i Danii poddały się.

Kapitulacja dotyczy również Helgolandu i wysp Fryzyjskich, a umowa wchodzi w życie o godz. 8-ej rano dnia 5-go maja.

3 armia amerykańska przekroczyła granicę czechosłowacką w nowym punkcie. Na południu artyleria amerykańska ostrzeliwała Linz, do którego zbliżają się również wojska rosyjskie od wschodu.

Lotnictwo brytyjskie i amerykańskie zniszczyło 1200 pojazdów, zdających przez Salzwik-Holsztyn w kierunku granicy duńskiej. Prócz tego w portach zatopiono 25 i uszkodzone 175 okrętów.

Armia gen. Dempsey, według pro-

wizorycznych obliczeń, wzięła do niewoli około 250.000 jeńców.

Front południowy

Marszałek Alexander wydał ostatni komunikat wojenny. Podaje w nim, że ciężka, sie zwycięska kampania włoska została ukończona, walki ustają. Pozostaje jeszcze sprawa jeńców i zebranie sprzętu wojennego. Wojska nowozelandzkie zajęły Triest i połączyły się z wojskami jugosłowiańskimi, które częściowo obsadziły miasto.

Jak odbyła się kapitulacja we Włoszech

Korespondent radia brytyjskiego barwnie opisuje kapitulację wojsk we Włoszech. 20 kwietnia przybyło sojuszniczym samolotem 2 Niemców w ubranu cywilnym do Casermy pod Neapolem. W pokoju, w którym podpisano kapitulację stał drugi stół, oświetlony 8-mioma reflektorami. Na ścianie wisiała duża mapa Włoch północnych. Do pokoju weszli równocześnie Niemcy z jednej strony i przedstawiciele sojuszników z drugiej strony. Na twarzach Niemców malowało się napięcie. Korespondent zaznacza, że był to ostatni gwóźdź, wbity w trumny hitlerowskich Niemiec. We Włoszech skapitulowały najlepsze

wojska niemieckie, 22 dywizja, w tym 2 spadochronowe.

Gen. von Kleist w niewoli

Oddziały 3-ciej armii amerykańskiej wzięły do niewoli marszałka von Kleist, który planował atak niemiecki na Polskę. Jest on jednym z najwybitniejszych strategów Hitlera.

Kapitulacja wojsk niemieckich w Austrii

LONDYN, 3. V. W Austrii skapitulowały wojska niemieckie w pięciu prowincjach, a to w Salzburgu, Tyrolu, Vorarlbergu, części Styrii i części Karyntii.

Daleki Wschód

Na Filipinach wojska sojusznicze zajęły Davao stolicę Mindanao. Na wyspie Kiu-Shiu „Superfortece latające” bombardowały 6 lotnisk.

Król gratulował 14 armii brytyjskiej, z powodu oswobodzenia stolicy Birmy — Rangoon, co król nazwał Okinawie.

„wspaniałym sukcesem osiągniętym przez wszystkie bronie i wszystkie służby”.

Komunikat japoński stwierdza, że bombowce amerykańskie atakowały bazy morskie na wyspie Kiu-Shiu i w Kobe. Zaciekle walki toczyły się

Uroczystości 3-cio Majowe w Warszawie

WARSZAWA. W dniu święta państwowego 3-go maja odprawione zostało o godzinie 10-ej rano w kościele OO. Karmelitów uroczyste nabożeństwo, na które przybył prezydent KRN — obywatel Bierut, członkowie rządu i premierem obywatel Osóbka - Morawski na czele wojska, oraz młodzież szkół warszawskich.

WARSZAWA. W dniu 3-cim maja przybył do Warszawy specjalny pociąg, wiozący ze Śląska delegację górników śląskich, wraz z ich darem — węglem w ilości 1.200 tonn.

Przemówienie Churchilla w Izbie Gmin

LONDYN, 3. V. — Na wiadomość o kapitulacji wojsk niemieckich w północnych Włoszech w Izbie Gmin przerwano obrady i premier Churchill wygłosił przemówienie. Wyraził on swoje uznanie dla marszałka Alexandra i wojska. Premier brytyjski oddał hołd tym wszystkim wojskom, które walczyły aby uwolnić Europę od zmyru faszyzmu.

Kompetencje Trybunału Międzynarodowego

Prezydent Truman zamianował sędziego Jacksona członkiem Trybunału Międzynarodowego. Zbrodniarz wojenny staną przed sądem w krajach, w których działają. Międzynarodowy Trybunał będzie sądził tylko tych przestępców, których zbrodnie nie zamykają granice geograficzne poszczególnych państw.

Ostatnie dzieło „kulturtraegerów“

LONDYN, 3. V. — Z Londynu donoszą, że korespondenci angielscy zwiedzili obóz w Buchenwaldzie, gdzie ich spotkała garstka nawpół obłąkanych więźniów. Przed wejściem wojsk sojuszniczych Niemcy zdążyli jeszcze rozstrzelać 2 tysiące osób. Poza tym w Dachau znajduje się 50 wagonów ze zwłokami więźniów z Buchenwaldu.

Nie minie ich kara

BERNO, 3. V. — Z Barcelony donoszą, że aresztowano tam Laval, Pierre Bonnard'a i Marcela Deata, przybyłych ze Szwajcarii. Aresztowano ich na rozkaz gen. Franco.

Sic transit gloria mundi

Z Mediolanu donoszą, że zwłoki Mussoliniego zostały złożone do nieheblowanej trumny i umieszczone w kościele w Mediolanie.

Tak zginął i tak będzie pochowany ten, co stworzył faszyzm, zaplątał Włochy w niszczycielską wojnę i zaprowadził je na skraj przepaści. W chwili stracenia Mussolini błagał i zbierał o łaskę.

Sesja Krajowej Rady Narodowej

Exposé premiera ob. Osóbki-Morawskiego

(Dokończenie ze str. 1-szej)

Drugi okres — to czteromiesięczny okres Rządu Tymczasowego — okres wytężonej pracy. Następnie omawiał premier Osóbka-Morawski zagadnienie konferencji Krymskiej i niezaprośzenie Polski na konferencję w San Francisco. Powiedział: „Polska przedstawia zbyt poważny czynnik materialny, by mogła być pominięta.

Polska obok Związku Radzieckiego poniosła największe ofiary.

Należy jej się godnie miejsce w rodzinie narodów sprzymierzonych.

Wierzmy niezachwianie, że bliski jest dzień, w którym opocznie stanąć się zadość.

Pakt

ze Związkiem Radzieckim

Następnie premier Osóbka-Morawski mówił o fakcie zawarcia paktu przyjaźni między Polską, a Zw. Radzieckim.

Pakt ten gwarantuje nam spokój i bezpieczeństwo, gwarantuje stanowisko w świecie.

Pakt ten jest podstawowym z grupy paktów, które chcemy zawrzeć z Czechosłowacją, Jugosławią, Francją i innymi narodami.

Pakt ten jest rękojmią trwałego pokoju i został z radością powitany przez liczne manifestacje w dniu 1-szym i 3-cim maja.

Pomoc gospodarczą ma potym umowa handlowa ze Zw. Radzieckim pozwolić się nam dźwignąć z upadku gospodarczego.

W najbliższym czasie zawarta zostanie umowa repatriacyjna.

Wojsko Polskie

Wojsko Polskie jest już poważną pozycją.

Administracja

Administracja nasza jest młoda. Powoli uformalizuje się i usprawnia nasz aparat administracyjny. Dajmy do podniesienia poziomu prezydentów miast i starostów. Powołaliśmy Rady Narodowe, jako czynniki wspomagające iniejszytę pracy państwowej.

Zasadniczo samorząd powinien oprzeć swój budżet na własnych funduszach. Na czole naszych zagadnień państwowych wysuwają się zagadnienia gospodarcze.

Trzeba nam zdobyć sukcesy gospodarczych. W tej chwili najważniejsze są zagadnienia transportu, aprowizacji i przemysłu.

Polska stała się krajem wysoce uprzemysłowionym w związku z przesunięciem granic na zachód.

Są duże obiektywne trudności w prawidłowym przeprowadzeniu akcji siewu.

Wydaje mi się, że perspektywy aprowizacyjne nie są złe.

Trudności transportowe umniejszone już są częściowo.

Aparat rozdzielczo - aprowizacyjny nie jest usprawniony.

Odbudowano, blisko 800 mostów, przeprowadzono 60 pociągów dalekobieżnych i 190 pociągów miejscowych.

Uruchomiliśmy warsztaty, które wykonują poważne prace remontowe.

Uruchomiliśmy fabrykę parowozów w Poznaniu.

Szwankuje wyładunek (brak rąk do pracy). Pomaga nam w redukowaniu tej bolączki Związek Zawodowy Kolejarzy.

Uruchomiliśmy komunikację lotniczą Warszawa — Łódź, Warszawa — Katowice, Warszawa — Poznań, Łódź — Poznań itd.

Nasi dzielni i znani na całym świecie kolejarze rokuja nam jak najlepsze nadzieje.

Utworzone będą Państwowe Urzędy Zatrudnień.

Przygotowujemy dekrety o ubezpieczeniach społecznych. Przez powołanie oddzielnego Ministerstwa Zdrowia chcemy tę sprawę jak najzretelniej rozwiązać.

Przewiduje się rozbudowę przemysłu farmaceutycznego.

Utworzono 10 szkół oficerskich, nastąpiła demokratyzacja korpusu oficerskiego. Rozbudowujemy własne zaopatrzenie naszej armii, mamy już plany naszego przyszłego przemysłu wojennego.

Wojsko nasze dorównuje wyborowym oddziałom Armii Czerwonej.

Wojsko Polskie otrzymało ocenę z ust Marszałka Związku Radzieckiego Stalina, bitnego i dobrego żołnierza.

Wojsko Polskie ma za sobą wykonanie tak poważnych zadań, jak przełamanie wału pomorskiego, forsowanie Odry i Niszy.

Wojsko nasze poniosło poważne ofiary w żołnierzach i oficerach.

Mówiąc o Wojsku Polskim ani na chwilę nie zapominamy o tych oficerach i żołnierzach, którzy walczyli daleko na zachodzie w obronie wolności.

Milicja i Bezpieczeństwo

Milicja i Bezpieczeństwo pracują w niezwykle trudnych warunkach.

Przedwojenny aparat okazał się słaby, w przeważnej części szedł na współpracę z okupantem.

Na pierwszy ogień do nowych kadr weszli partyzanci, którzy często nie mając poczucia prawa działali po partyzancku, ale nie mieliśmy innych. Organy Milicji i Bezpieczeństwa dały dowody niezwykłej wytrwałości. Zdajemy sobie sprawę z braków naszego Bezpieczeństwa i Milicji. Częściowo zaradziliśmy temu przez usunięcie w części partyzantów i uzupełnienie ich przez Zw. Zawodowe.

Zwalczad będziemy jak najostrzej fakty korupcji. Podniesimy wysoko moralny poziom tych organów.

Gospodarka budżetowa nie została jeszcze zrównoważona.

Spodziewamy się usprawnić gospodarkę państwową przez zmniejszenie ilości podatków i zaprowadzenie tylko kilku zasadniczych podatków.

Przeprowadziliśmy ujednostajnienie waluty.

Staramy się wpłynąć na zniżkę cen, co się już częściowo udało. Większego spadku cen należy się spodziewać z chwilą rzucenia na rynek większego asortymentu towarów przemysłowych, co nastąpi w najbliższych dniach.

Trudności w akcji siewnej m. in. brak sprzężaju.

Rozwój szkolnictwa rolniczego i spółdzielczości rolniczej.

Bolączką komunikacji lotniczej jest jej nieregularność.

Uruchomiliśmy 20 samolotów pasażerskich i 100 maszyn transportowych.

Milion trzysta tysięcy przesyłek doręczyła poczta do końca lutego.

OŚWIATA

Urządzenia szkolne bardzo ucierpiały. Nauczycielstwo poniosło duże straty.

Niemniej cała Polska pokryła się siecią szkolną, zorganizowano 11 kuratoriów.

Nowy ustrój szkolny zrealizuje postulat demokratycznej szkoły polskiej. W nowej szkole będzie panował nowy duch zgodny z demokratycznymi idealami.

Nastąpi demokratyzacja szkół wyższych.

Troską naszą jest poprawa bytu nauczycieli.

Opracowujemy projekt dekretu zaszeregowania nauczycieli i weryfikacji nauczycieli, pracujących w czasie okupacji.

W dziedzinie Kultury i Sztuki Muzeum Narodowe w Warszawie otwarto, uruchomiono pracownię konserwatorską.

Powstały związki zawodowe kompozytorów, literatów i artystów plastyków.

Powstał szereg domów odpoczynkowych i domów pracy.

INFORMACJA I PROPAGANDA

Założono szereg domów kultury. Zorganizowano 2300 świetlic i 19 kursów kie-

rowników świetlic. Wzrosła działalność propagandy na ziemiach zachodnich.

Wzrosła działalność polskiej agencji prasowej „Polpress”. Agencja ta ma szereg placówek na całym świecie.

Mamy obecnie 200 kin, co jest znikomną ilością w stosunku do zapotrzebowania ludności.

PRACA USTAWODAWCZA

W Dzienniku Ustaw ogłoszono 169 aktów prawnych. W tej chwili opracowuje się 42 akty prawne.

SĄDOWNICTWO

Sądownictwo znajduje się w stadium końcowym organizacji. Zorganizowano 7 sądów apelacyjnych, 7 sądów karnych, 31 sądów okręgowych, 278 sądów grodzkich.

Sądownictwo specjalne spełnia swe zadania. Wydało 4301 wyroków, skazujących przeważnie na obóz odosobnienia i około 120 wyroków śmierci.

BIURO KONTROLI

Biuro Kontroli ma na celu walkę z łapownictwem i spekulacją. Będziemy tępić tak zwane szabrownictwo.

Ziemie Zachodnie

Zagadnienie zaludnienia ziem zachodnich. Całe społeczeństwo powinno się tym zająć. Z hasłem „Na zachód”, powinniśmy pójść na przastare ziemie słowiańskie, stanąć na wysokości zadania i odbudować Polskę wielką, silną, demokratyczną i niepodległą.

Pozdrowienie od 1-ej Armii Polskiej

W tym miejscu przybyła z frontu delegacja od Pierwszej Armii Polskiej i składa z rozkazu dowódcy Armii, generała Popławskiego na ręce Prezydenta i Wysokiej Izby pozdrowienie od Pierwszej Armii, która dziś walczy nad brzegami Łaby.

Obywatelu Prezydencie, Wysoko Izbo! Pierwsza Armia składa meldunek Tobie Obywatelu Prezydencie i Wysokiej Izbie. Jesteśmy dumni, że meldujemy się w Polskę, którą wyzwolił Polski żołnierz.

Pierwsza Armia odbyła potężny marsz w niezwykle trudnych warunkach.

Sforsowała Odrę i wytyczyła granicę Polski na zachodnim brzegu rzeki.

Na ulicach Berlina obok zwycięskich chorągwi Związku Radzieckiego powiewają polskie sztandary.

Walcząc ramię przy ramieniu z bohaterką Armią Czerwoną, pomagaliśmy sobie wzajemnie. Braterstwo broni nasze z Armią Czerwoną jest faktyczne i wiecznotrwale.

Obudziliśmy w naszym żołnierzu niebywałą siłę i dumę narodową. Idąc na Elbę mamy sposobność połączenia się z wojskami sprzymierzonymi w jedną całość. Staniemy twardo na straży naszych granic na zachodzie. Jesteśmy i pozostaniemy mieczem demokracji Polskiej uosobionej w Wysokiej Izbie i w Was Obywatelu Prezydencie.

Obywatelu Prezydencie! Pierwsza Armia nigdy was nie zawiedzie. Na wniosek obywatela Giebartowskiego uchwalono wysłać depezę, składającą hołd żołnierzowi polskiemu, adresowaną do Naczelnego Wodza generała Roli-Zymierskiego i generała Popławskiego.

Gen. Rola-Zymierski marszałkiem Polski

Obywatel Wrzos odczytał projekt uchwały Prezydium Krajowej Rady Narodowej tej treści: W uznaniu zasług generała Michała Roli-Zymierskiego na zasadzie punktu piątego Ustawy z 21 lipca 1944 Krajowa Rada Narodowa postanawia mianować generała Rolę-Zymierskiego marszałkiem Polski.

Podpisano: Prezydent Krajowej Rady Narodowej Bierut, członkowie: Osóbka-Morawski, Kowalski, Mijał.

Projekt został przyjęty jednomyślnie.

Święto 1-ego Maja

W STOLICACH PAŃSTW
EUROPEJSKICH

MOSKWA. Dzień pierwszy maja był obchodzony przez ludność Moskwy szczególnie uroczysto. W dniu tym odbyła się pierwsza od 1941 roku parada Czerwonej Armii na Placu Czerwonym, udekorowanym portretami wielkich wodzów radzieckich Lenina i Stalina. Widać było olbrzymie transparenty z napisami: „Niech żyje pierwszy maja, dzień przeglądu sił zbrojnych pracujących”, „Pracujący wszystkich krajów łączcie się do walki o całkowite rozgromienie Niemiec”.

Przybycie marszałka Stalina przywitało było nadzwyczaj owacyjnie.

PARYŻ. W dniu 1-go maja odbyły się w Paryżu wielkie uroczystości. W pochodach brali udział zwolnieni z obozów niemieckich jeńcy, członkowie rządu, naczelny komitet Frontu Narodowego i generalicja. Tłumy ludności uczestniczyły w pochodach.

SOFIA. Demonstracje pierwszomajowe w Sofii miały w tym roku szczególnie uroczysty charakter. W uroczystościach brali udział regenci, członkowie rządu, naczelny komitet Frontu Narodowego i generalicja. Tłumy ludności uczestniczyły w pochodach.

BUKARESZT, 3. V. W dniu 1-go maja odbyła się w Bukareszcie wielka demonstracja w której wzięło udział około stu tysięcy ludzi. Przed rozpoczęciem pochodu złożono wieniec na mogile żołnierzy radzieckich. Defilada trwała 6 godzin.

MOSKWA, 3. V. Z Rzymu donoszą, że święto 1-20 majowe było szczególnie uroczysto obchodzone. W manifestacjach brał udział 100 tys. tłum.

W KRAJU

ŁÓDŹ. Robotnicza Łódź obchodziła wczoraj swoje wielkie święto. Całe miasto udekorowane flagami czerwonymi i białoczerwonymi, transparentami i zielonią. Głównymi ulicami miasta przeszedł olbrzymi pochód, manifestacyjnie witany przez zgromadzoną wzdłuż trasy ludność. Na Placu Wolności pionął szczyt na cześć żołnierzy polskich i radzieckich. Pochód udał się aż na Polecie, na groby szermowanych w 1905 roku robotników. W przybranych czerwieni trybunach, zebrał się: Prezydent miasta obywatel Mijał, wojewoda, ob. Dąb-Kociol, pułkownik Loga-Sowiński, wojenny komendant Czerwonej Armii, generał Furt i przywódcy partii politycznych, związków zawodowych i organizacji społecznych. Przemawiał z ramienia PPR pułkownik Zambrowski, z ramienia PPS ob. Wachowicz w imieniu Związków Zawodowych, kapitan Witaszewski, ze Stronnictwa Ludowego, obywatel Gajowniczak, w imieniu młodzieży, obywatel Karczmarek. Uroczystość zakończono odpiewaniem „Międzynarodówki” i „Czerwonego Sztandaru”.

Wojsko pomaga w zasiewach

W toczącej się obecnie na terenie naszego województwa akcji siewnej bierze również czynny udział Wojsko Polskie. Pomoc udzielana przez władze wojskowe nie ogranicza się jedynie do siły pociągowej, lecz obejmuje ponadto zboże siewne, a więc pszenicę, jęczmień i owies. Działając na podstawie dyrektyw Naczelnego Dowództwa Wojska Polskiego kwaterymistrz D. G. W. Lublin w porozumieniu z pełnomocnikiem siewnym polecił zwolnić z zapasów W. P. pewną ilość zboża, która została przeznaczona na cel akcji siewnej dla okolic, w których brak ziarna daje się szczególnie we znaki. Pomoc w zbożu ze strony Wojska otrzymały powiaty leżące na terenie byłego pasa przyfrontowego, jak: puławski i kraśnicki oraz powiaty hrubieszowski i radzyński.

To równie piękne, jak i świadczące o całkowitym zrozumieniu doniosłości toczącej się akcji siewnej stanowisko Władz Wojskowych, godne jest we wszeh miar podkreślenia. Społeczeństwo winno odpowiednio ocenić patriotyczną postawę żołnierza polskiego, który nie tylko przelewa krew bijąc się za Ojczyznę, lecz pomaga również kosztem własnej, żołnierskiej racji żywnościowej obsiać chłopu pola, by ani jedna skiba wyzwolonej krwi żołnierza ziemi polskiej nie czekała daremnie o chlebobojne ziarno.

(m.)

Manifestacja zwycięstwa

Uroczystości 3-go maja w Lublinie

Dzień 3-go Maja stał się dla nas w tym roku podwójnym świętem, przyniósł nam bowiem w darze zwycięstwo nad hitlerowskimi Niemcami. Berlin zdobyty, Hitler, Goebbels, Mussolini nie żyją! Wiadomość ta, zwiastująca tak bliski już koniec wojny, lotem błyskawicy przebiegła Lublin i napełniła wszystkie serca radością. To też obchód 3-go Maja stał się jedną wielką manifestacją na cześć zwycięstwa, zwycięstwa sprawiedliwości.

Obchód, oprzedzono białe w dawny we wszystkich kościołach lubelskich.

Na uroczystym nabożeństwie w Katedrze, na Pl. Litewskim zaczęło się ustawiać wojsko, oraz drużyny harcerskie, przedstawiciele partii politycznych, związków zawodowych, młodzież szkolna itd. Tak, jak w dn. 1-go Maja, za trybunę służył balkon D.O.W. z orłem państwowym, udekorowany flagami państwowymi, portretami prez. Bieruta, premiera Osóbki-Morawskiego i gen. Roli-Zymierskiego, oraz flagami partyjnymi i związkowymi PPR, PPS, TUR-u, Związku Walki Młodych i „Wici”. Kolo godz. 11-ej rozpoczęły się przemówienia. Pierwszy zabrał głos ob. Czugała,

Lubelskie Towarz. lekarskie

zawładania, że w dniu 6 maja o godzinie 11-ej odbędzie się zebranie naukowe w klinice chorób wewnętrznych w szpitalu Szarytek, na które zaprasza wszystkich lekarzy i studentów medycyny. Referat pt.: „Uwagi dotyczące patogenezы oraz leczenia cukrzycy w świetle poglądów własnych” — wygłosi prof. dr J. Węgrko.

Demonstracja kliniczna: „Polycythemia rubra (choroba Vaquer'a)” — omówi dr Myćko.

Lubelska Spółdzielnia rybacka

podaje do wiadomości, że uruchomiła punkty sprzedaży ryb żywych i śnieżyki. Krak. Przedm. 66 (w podwórzu) i Dolna 3-go Maja 9.

Podwyższenie opłat kolejowych

DOKP Lublin podaje do wiadomości, że na podstawie zarządzenia Ministerstwa Komunikacji z dnia 20. IV b. r. podwyższone zostały opłaty za przejazd osób, przewóz bagażu, psów, czasopism, broszur i książek. Jednocześnie wprowadzone nowe opłaty dla 1) miesięcznych biletów pracowników, dojeżdżających do miejsc pracy, za miesięcznymi biletami odcinkowymi, 2) miesięcznych biletów robotniczych, 3) miesięcznych odcinkowych biletów szkolnych.

Informacji udziela wszystkie kasy biletowe i biura podróży „Orbis”.

Podziękowanie

Komitet Obchodu 1-go i 3-go maja przy Okręgowej Komisji Związków Zawodowych w Lublinie składa serdeczne podziękowanie wszystkim tym, którzy swoją bezinteresowną pracą przyczynili się do zorganizowania świąt 1-go i 3-go maja, osobom, które dopomogły w urządzeniu przyjęcia „Świąta pracy” w lokalu „Europa”, a w szczególności Dyrekcji restauracji „Europa” w osobach: ob. Mirkowskiego Stanisława, Kukiera Władysława, Pożnińskiego Tadeusza.

Ostrzeżenie dla kupców

Urząd Wojewódzki Lubelski, Oddział Spółdzielczości i Handlu komunikuje:

Specjalna Komisja do walki ze spekulacją i lichwą wojenną stwierdziła, że szereg kupców handluje towarami rosyjskimi, pochodzącymi z Magazynów Gastronomicznych „Osoborg” w Lublinie, ul. Krak.-Przedmieście 47/49. Towary te nabyli kupcy w nielegalnej drodze od spekulatorów i paserów oraz sprzedawali je towarom po paskarskich cenach.

Ostrzega się kupców, że handel tymi towarami jest wzbroniony i karalny, niezależnie od kar za lichwiarskie ceny.

Magazyny Gastronomiczne „Osoborg” są przedsiębiorstwem handlu detalicznego, sprzedającym towary w drobnych ilościach bezpośrednio konsumentom, do prywatnego użytku, a nie na handel.

Zadaniem tego sklepu jest właśnie wspomaganie walki ze spekulacją i lichwą wojenną.

przewodniczący wojew. Rady Narodowej, który określił chwilę obecną, jako realizację myśli i hasel, zawartych w Konstytucji 3-go Maja z 1791 r., jako zwycięstwo sprawiedliwości. Następnie przemawiał ob. Wójcik, prezes Str. Lud.. Omówił on znaczenie Konstytucji 3-ciomajowej i przyrównał święto 3-go maja do świąt narodowych innych krajów, a mianowicie do święta 4 lipca w Stanach Zjednoczonych i święta 14 lipca we Francji. Z kolei wygłosił przemówienie ob. Zdunek przedstawiciel PPR, który podkreślił znaczenie zwycięstwa nad potęgą militarną Niemiec. Po przemówieniach przedstawiciele partii nastąpiły przemówienia przedstawicieli armii. W imieniu Wojska Polskiego przemawiał mjr. Zadrzyński, w imieniu Armii Czerwonej — płk. Jabłokow. Na zakończenie

zabrał głos ob. Kuszyk sekretarz Rady Zw. Zaw., który swe przemówienie zakończył okrzykiem: Niech żyje zwycięstwo demokracji na gruzach faszyzmu! Następnie zgromadzeni utworzyli pochód, który przeszedł ulicami: Radziwiłłowską, Staszica i uroczyste przedefilował przez Krakowskie Przedmieście.

Pochód otwierały oddziały Wojska Polskiego, potem szły oddziały przysposobienia wojskowego, hufce harcerskie męskie i żeńskie, poczty sztandarowe, związki zawodowe i inne organizacje młodzieżowe, organizacje polityczne, wyższe uczelnie, szkoły a na końcu samochody strażackie w pełnym rynsztunku i orkiestra wojskowa. Defilada trwała godzinę i była witana entuzjastycznie przez tłumy publiczności. Zwłaszcza wielkie oklaski zbierało wojsko polskie i młodzież.

Akademie w teatrach

W Teatrze Miejskim odbyła się akademia, na której w imieniu partii polit. i zw. zawod. przemawiał ob. Bogusławski, który m. in. powiedział: „Naród polski walczy o swe prawa, o prawa ludu równych, o prawa demokratyczne od przeszło 100 lat. Dziś, gdy faszyzm został zdruzgotany, jedno dążenie ogarnia wszystkich, jedna chęć — odbudowa kraju i normalnej spokojnej pracy po latach niewoli i przesładowań”. Następnie rozpoczęła się część koncertowa. Na stylowo udekorowanej scenie ustawily się chóry „Echo” i „Unia”, które odpiewały szereg pieśni. Następnie prof. Borowski recytował „Święty Boże” i na bis „Alarm” Słomińskiego.

Na zakończenie artystyka Teatru Miejskiego Aleksandra Zielińska wygłosiła melodeklamację o Warszawie. Wiersz pełen siły i ekspresji, przesuwał wizerunek starej zburzonej Warszawy i nowej tej, którą się dopiero zaczęło budować, dobrze odtworzony przez artystkę wywołał głębokie wrażenia. Akompaniowała przy fortepianie pani Leszczyńska.

W teatrze Domu Żołnierza słuchacze Akademii Medycyny Wojskowej zorganizowali akademię 3-cio majową w oryginalnej i ciekawej formie. Na akademii składały się poszczególne scenki odegrane przez studentów

medycyny wojskowej. Monologi poszczególnych bohaterów scenek stanowiły przemówienia okolicznościowe, których publiczność, wciągnięta grą na scenie, słuchała z zainteresowaniem.

Jako pierwszą scenę odegrano posiedzenie wielkiego sejmiku 1791 r., sceną między Rejtanem a marsz. Ponińskim, która wypadła nadzwyczaj dobrze.

Następnie usłyszeliśmy koncert Jankiel z „Pana Tadeusza” a na słowa „poloneza czas zacząć” wyszła na scenę 8 par w strojach narodowych, które odtoczyły staropolskie tańce. Następnie scena przenosi nas o 100 lat później — w czasy zaboru pruskiego. Tajne zebranie patriotyczne zdradzone przez reakcję. Pojawienie się na scenie zmiennowidzonych mundurów niemieckich, wywołuje silne wrażenie na widzach.

Studentka ppor. Bożenna Michalska odegrała na wiolonczeli Elegię Massenet'a, a na zakończenie orkiestra Domu Żołnierza, która występuje obecnie w składzie młodej orkiestry symfonicznej odegrała bardzo dobrze kilka utworów Moniuszki.

Całkowity program artystyczny opracował młody literat student podchor. Lutowski.

St. M.

Związek Nauczycielstwa Polskiego we własnej siedzibie

W ub. niedzielną okrug lubelski Zw. Nauczycielstwa Polskiego obchodził podniosłą uroczystość otwarcia swej nowej siedziby. Nowy lokal ZNP mieści się przy ul. Krak. Przedm. 55, III p.

Uzyskany został dzięki uprzejmości wojewody ob. Róży i starszaniem zrekonstruowanego w lutym b. r. nowego Zarządu.

W sali udekorowanej godłem państwowym i emblematami ZNP zebrał się przedstawiciel władz, miejscowego społeczeństwa i nauczycielstwa. Po odegraniu przez orkiestrę hymnu „Jeszcze Polska nie zginęła”, imieniem ZNP powitał zebranych prezes zarządu okręgowego prof. Helman. Następnie przemówił kurator ob. Krzemień-Ojak, który podkreślił zasługi ZNP na polu oświaty i stwierdził, że mimo iż wskutek przesładowań okupanta około 30% nauczycieli zginęło, to jednak dzie-

ło upowszechnienia oświaty musimy doprowadzić do końca. Ministerstwo Oświaty przy czynnym udziale ZNP opracowuje obecnie nowy ustrój szkolnictwa. W dalszych przemówieniach witali ZNP w nowym lokalu i życzyli mu owocnej pracy: imieniem Kurii biskupiej ks. Poddebiak, imieniem wojska płk. Zwoliński, imieniem Uniwersytetu im. Curie-Skłodowskiej, rektor tej uczelni prof. Raabe, imieniem władz państwowych wojewoda Różga, z ramienia Rady Zw. Zaw. ob. Kuszyk, przedstawiciele stronnictw politycznych: ob. Szymański (PPR), ob. Lotocki (PPS), ob. Wójcik (Str. Lud.), oraz przedstawiciel nauczycielstwa ob. Książek.

Po powitaniach i przecięciu wstęgi, zebrani zwiedzili lokal, a następnie orkiestra kolejowa odegrała utwory polskich kompozytorów.

Kronika miejska

Przeprowadzka Państwowego Zakładu Higieny. Nadzwyczajna Wojewódzka Komisja Mieszkańcowa przyznała Zakładowi Higieny zwolniony przez D. O. W. w końcu marca r. b. gmach na Pl. Litewskim nr. 5. Gmach ten zajęła chwilowo Milicja, obecnie jednak odstępuje ona Hygienie połowę gmachu. Po przeprowadzeniu remontu w tej części budynku, Zakład Higieny niezwłocznie się tu przeprowadzi, odczuwa bowiem w gmachu Ubezpieczalni Społ., gdzie się na razie znajduje, wielką ciasnotę. Odpowiednie pomieszczenie Zakładowi Higieny jest rzeczą wielkiej wagi, gdyż Zakład ten pracuje dla Wojska, do-

starzając mu surowicę i szczepionkę. Z powodu wspomnianej wyżej ciasnoty Zakład nie może należycie wywiązać się ze swoich zadań i dostarcza wojsku niewystarczającej ilości szczepionek przeciw durowi brzuszemu, tężcowi itp.). Poza tym Zakład Higieny musi przeprowadzać wszelkie badania analityczne dla Ubezpieczalni oraz prowadzi badania bakteriologiczne i stałe doświadczalne. Miejmy nadzieję, że Milicja w zrozumieniu prac Zakładu Higieny zwolni z czasem i drugą część zajęcia anego, a przydzielonego formalnie Zakładowi gmachu.

W. B.

Poranek klubu literackiego

Po dwóch bardzo udanych porankach Klub Literacki urządza w niedzielę 6 b. m. o godzinie 11-ej w sali 33 Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego poranek dyskusyjny, poświęcony „Lekkomyślnej siostrze” Perzyńskiego w Teatrze Lubelskim. Dyskusję zagają dyr. Karol Borowski i Jerzy Pleńnarowicz. Aktualny ten temat zapewne wzbudzi zainteresowanie wśród miłośników teatru. Bilety w cenie 10 zł. można nabywać w księgarni Z. Budziszewskiego, Krak. Przedm. 29 i przy wejściu.

Koncert mistrzowski

W niedzielę, dnia 6 maja o godzinie 16.30 odbędzie się w sali Instytutu Muzycznego koncert znakomitego wiolonczelisty Edwarda Senkiewicza, doskonałego skrzypka Stefana Rachonia i utalentowanej pianistki Adeli Bay.

W programie: Trio Czajkowskiego, Chopina, De Falla, Szymanowskiego i innych. Bilety w cenie od 10 zł. do 100 zł. nabywa się w księgarni Z. Budziszewskiego Krak. Przedm. 29 i w sekretariacie Instytutu Muzycznego Kapucyńska 7.

Teatr i kina

We wtorek dnia 8 maja ukazuje się na scenie Teatru Miejskiego doskonale zbudowana komedia węgierskiego pisarza Wł. Fodora w tłumaczeniu Ireny Grywińskiej „Matura”.

Obsadę tej doskonałej komedii tworzy prawie cały zespół artystyczny na czele z dyr. A. Różyckim w roli dyrektora gimnazjum. Pozostałe role powierzone zostały: J. Martini, G. Błosińskiej, I. Ładosiówny, H. Jaraczówny, J. Zakrzynskiej, St. Cybulskiej, M. Góreckiej, Z. Chmielewskiej, J. Kiszorowej, J. Kondratowej, Z. Borkowskiej, M. Łozie, P. Zielińskiej i J. Śliwy.

Sztukę wyreżyserowała G. Błosińska. Oprawę sceniczną zaprojektowała i przygotowała świetna dekoratorka Teatrów Szyfmanowskich Z. Węgrkowska.

Sobota dnia 5 maja o godz. 17 „Skit”,
Niedziela dnia 6 maja o godz. 15.30 „Skit”,
Niedziela 6 maja o godz. 17 „Lekkomyślna siostra”.

Poniedziałek 7 maja o godz. 17-ej „Lekkomyślna siostra”.

Wtorek 8 maja o godz. 17-ej premiera „Matura”.

DOM ŻOŁNIERZA

Dnia 5 maja 1945 i dni następujących o godzinie 17-ej Teatr Domu Żołnierza w Lublinie wystawia doskonałą rewiekę pt. „Wiosna i wiosna” w bardzo bogatym programie wystąpi między innymi „Nasza siódemka”, która powróciła z obłędu po terenach zachodnich, ciesząc się wielkim powodzeniem. Doskonale tańce w wykonaniu Janiny Bogdanowicz, Wener Durmaszkin, Jany Karpiańskiej, Leopolda, Adamów, Bolesława Piotera i brań Borkowskich.

W piosenkę wystąpi Barbara Grabowska, Krystyna Szatkowska, Bogdan Pasprocki, Jan Szwarz i „Wesoła czwórka”.

W parodii wiersza - humorysta — Adolfa Chronicki, Wiesław Michnikowski, Józef Pióracki, Jan Wisniewski.

Dekoracje wykonał Z. Kłelanowski, J. Kondrasiński i J. Toroczek.

Kierownictwo artystyczne Kompanii Gopdon. Reżyseria i kierownik literacki Br. Broki.

KINO „APOLLO”: od poniedziałku 23-go kwietnia b. r. wyświetla film produkcji polskiej pt. „PROFESOR WILCZUR”. Nad program „Na przedpolach Warszawy”.

KINO „BAŁTYK”: od poniedziałku 16-go kwietnia b. r. wyświetla komedie prod. polskiej pt. „Jasnie pan szofer”. Nadprogram „Polska Kronika Filmowa Nr. 5”.

KINO „RIALTO”: od poniedziałku 16-go kwietnia b. r. wyświetla film produkcji francuskiej pt. „Konflikt”. W roli głównej Corinne Luchaire, Roger Duchesne i inni.

Program radiowy na 5. 5.

7.00 Poranna mozaika muzyczna. (miasto).
7.25 Transmisja z Warszawy (f. kr. i m.) 8.05
Wiadomości lubelskie (miasto). 12.00 Wiadomości lubelskie (miasto). 15.35 Muzyka z płyt (miasto). 16.00 Transmisja z Warszawy (f. kr. i miasto). 16.30 Transmisja z Warszawy (miasto). 19.15 Transmisja z Warszawy (f. kr. i miasto). 19.30 Transmisja z Warszawy (miasto). 20.00 Muzyka z płyt (miasto). 20.00 Warszawa — tylko fale krótkie.

Redakcja i Administracja Lublin, 8 Maja 4, tel.: Redaktor naczelny 33-60. Sekretarz odpow. 26-59. Sekretariat Redakcji 21-80. Dyrekcja „Czytelnika” 25-88 Administracja i kolportaż 35-85. Księgarnia „Czytelnika” 25-87. Rękopisów Redakcja nie zwraca.